

609⁽³⁶⁾

1-7*

8/12 609 pp. 1-7
 10. Diaparo Q A.J. Mahloana
 Dress and ornament *interest*
 2p (3) → cf earlier similar paper
 APR - 5 1948 K34/12
 per 234; 403

Diaparo tša banna ke ditsiba. Setsiba se
 dirwa ka tlalo la pudi, la nku, la kwana
 le la phuti. Setsiba sa xo kwathla ke
 sa phuti, le sa pudi. Setsiba sa kwana ke
 sa ho ya Bohwé. Dithlabô tša sona di
 a phurólélwa hore a se šošobane, mme la
 tesohana la tšea patle la thlôthlô tša he le ya
 Bohwé. Setsiba se a šuxiwa ka bošihô
 bongwe le bo bongwe hore se se kokoropane,
 ya šala e le jikokoro, se le bothata.
 O Ha Hwa tawakwara ka bošihô bo bongwe
 le bo bongwe he motšo a thanya makong,
 ke hore se tše se be se šuxiwa hore se
 be bothata. Bašimane ba mosobothšwana
 ba apara setsiba sa motswitswane le sa
 moswe, se phaha le sa thšipô. Motswitsw
 ane ke pelana ye nnyenyane, moswe o dub
 ka motšona le thšipô, phaha yona ke katse
 ya lesata. Ditsiba di sexwa ke basexi
 ba matata, ba thipa tša bohale. He
 bašimane e sale ba banyenyane ba
 apara mapetšay, Lepêka ke setsiba sa
 ho kadiela se bofitwe la mahunelonga
 setsiba se sa ngatetšwa. Ke lona lepêka.

609

10. Diaparo

II

K34/12

Lesoto la setsiba le bitšwa mothlanthšu. Mothlanthšu
o dirwa ka mohoduwa kroma, wa šukwa.

Banenyana ba apara mahabé; mahabé a dirwa
ka thapô tša, hoba malodi a mmololo le he^{de}
a moumo; a hothlwa. Lehabé la dittho ke
la bana ba dikxoš; ha le aparwe ke
mošaparehi hoba Motseatseana le aparwa
ke babatelejana. Basadi ba apara setepa
le mosese. Ke kamo ka^{ba} bitšaho basadi ba
ditepa. Mosadi a apara setepa tšatši le a
horohang. Ha ke hlwe ke boleta le mosadi wa
setepa, ke he banna ba ba roha. Setepa le
mosese di dirwa ke banna ba di seha.
Ditepa le mosese di dirwa ka mekxophaya
dikroma, e šuhilwe ke bašuhi, ya šehwa ke
basehi. Mošimane wa lesoboro o apara
setsiba sa phaha, a ka se apare sa phuti
a se a be a ye matotong a banna. Le
ngwananyana a ka se apare setepa a se
a horohe. Ngaka ya Sesotho e tsebeha
ka ho se kote meriri, ka ho apara matlalo
a dikhwethiane, a dikxanô, le amoswe.
Ke tšona dithebele tše a loke^{laho} ditlare tša
hahé ka hona. Le ditthobalo le diphekô.

609

Diaparo No. 10. K34/12

Bathlolohadi ba apešwa dithapo tše dintso mo melaleng, ba hotšwa ka mešidi mo mmeleng ba šala ba re swiii. Mathlolohadi o rolwa māseka. Matlebê a mosese wa kahe a a ripiwa. Ba ba bololaho ba apara mapêka. Seaparo sa bahlabani ba itlotša ka ditakale mešidi. Ba itlotša ka taka ka thoko ye nngwe, ka thoko ye nngwe ba itlotša ka mešidi. Menyanyeng le kxorong ba ya Mošale tšatšing la menyanya ba apara diala, le babini ba koša ba apara diala le ditsiba, ba nngwe nhlwamphefere; bannyana ba apara dipheta ba di phathakra tšatšing la koša; masohana a apara mesesana le dinakana tša pudi mahlolong, setsiba sona se nšê se le hona ba apere. Bannyana ba beleditšweho ~~ba apara~~ ba apara mahabê, dingwatšhi di apara ditepa. Diaparo tše di aparwaho ka mehla ke ditsiba, mekxophana ya ho bewa mahetleng. Ditepa le mosese di aparwa ke basadi ka mehla, he ba robala ba ala setepa le mosese ka fase ha leho ho di phuru lšê. Dipheta di be^{di} di rwa ka dithatana tša dithlare, tša ripiwa, tša phulwa. Pheta ya thaha ya ho aparwa ke mmabatho, mmakxoši, ye ya epiwa mo fase kwa thoko a Mozambique (Rev. A. S. Lexodi)

609

IV
Diaparo 10.

K34/12

Pheta ya Haha e rekwa ka Kxomo, ha e aparwe ke batho fela, e aparwa ke masadi wa Kxosi wa mohumaxadi, e bantšha hore a se motho fela, ke Mmabatho kamoka. Bahale ba ba ba bolaileng batho ntsweng ba apara mefiri. Ha a bolaila motho a te tehe o apara mphiri o o tehe, he a bobale ba babedi o a para mefiri ya mebedi. Sešupō sa peeletšō ke he a hlathlamphetše dipheta tše dintši le dihōlwane. Moriri o ya beolwa ka mathoko, wa dirwa Hlopō, fa ho beotšweh-o ho Hlotšwa letsoku, fa ho sa šetšeho meriri ya Hlopō ba^{na} hlotšwa ka sebilō. Sebilō ke mabu a maswana-swana, ao a hohetšweho mo fase ke he pub e seno^{na}, fa metse a etšeho hona. Sebilō le letsoku di hlotšwa ka makhura motho a imentha a šala are hibi, le mo a dutšeho hona hwa šala hore hibi. Banna ba na le Hlopō ya bōna, le basadi ba na le Hlopō ya bōna, le masohana le bannyana (Ke Mrs. Matlala) Hlopō ya basadi e dirwa dihonya ka fase ha lefoa la hloho; Hlopō ya bannyana e dirwa dihonya, fela e sepela lefoeng la hloho, ya masohana e dirwa dihonya fela e sepela ka fase a ya basadi.

609

Diaparo ^V 10.

K34 | 12

Ya banna e dirwa dihonya fela e sepela
 mafelong a ~~hops~~ hloho. Ya bannyana e
 dirwa e thetebudi, ba e bitša moriswana.
 Basotho ba phula tsebe ka hodimo ha tobana
 Methaladi e ba e diraho mo sefahlong
 ba e bitša thšumô. Thšumo e dirwa mo
 nkong, ho loka le nko; o dirwa ka^{ho} thlaba
 nko ka mphaka; ba thšela mašidi ho sa^{madi}šwa^a ya
 nama ya eba methaladi o montho, ha o hlohe
 le he motho a ka thlaba. Mo hongwe ba thlaba
 ka thipa mo dithlaheng, ba thšela mašidi;
 mebala euwe ba e bitša ditaba-di-tšwa-
 mathlong. Ke botswari fela bo dielwa
 lebaka kamoka la ho phela. Bannyana
 ke bona ba ba dirang methaladi mo
 dinkong le mebala mo sefahlong ye
 e bitšwaho ditaba di-tšwa-mathlong.
 Ka methaladi ye ya taba-di-tšwa
 mathlong masohana a txona ho bolela
 le bona; ba bitšwa ke mebala, mme
 ba ba tšea, ya e ba basadi ba
 bona. Basadi ba baholo ha ba
 dire mebala le methaladi euwe; ka
 hobane bona ba tšerwe, ha ba na se ba
 belaelang.

609

VI
Diaparo 10. K34/12.

Maswao a a dira dirwaxo mo mmeleng ke
thlakô ya Phala, ye e dirwaho ke basadi
ba ba rupileho t fela. Masoboro ha a dire
thlakô ya Phala. Bannyana ba ba rupileho
ba dira maswao mo pele, fa bopeleng,
ba nipa nthlana ya kopelê ba bana.

Maswao a a dirwa ke banna ke la ho
rupa fela. Ba seha nthlana ya nswitswana
ka hipa. Maledu le matsa di a beolwa
hore ho se ahele ditla. Ba beola maledu
ka mahare ba Hotsa mosethlô. Ba phula
ditsebe bare hare nyake ho ja dikxoma tša
batho ka maswao. He matho a phutse tsebe
bare o lala o akambetšitše o tla humana lekhun
le kiothohetše ka seaheng. Ka bosiho he o
tšaha o ka seahumane. Mmele o Hotswa
ka letsoku le le bitšwaho, monyana-tsokwana
ke letsoku la ho hlakanana le matkhura. Ma-
nyana-tsokwana o Hotswa ka mehla ke
basadi, he ba ya kašeng le he ba se no hlapa.
Mme o na le monyana wa ho selekiša.
Dialbha tšona di jo mmenthwa ka letsoku, ba
šala bare hibi, le mo bantšeho ba a ho hibiša.
Dingwetši tša rena di Hotsa letsoku, ba mo
me mentha le yena a šale are hibi.

609

VII

Diapolo.

K34/12

Ngwetš'i ya monna ha e Hlôê, ho Hlôla ya
~~basadi~~ ^{mosadi} fela. Ditswabothukhu le tšona ba
 a di mmentha ka letsoku, ho thoba mebele
 ya bôna, ye e beho e le phefong mabaka
 a mantš'i, a ka baho a kxwedits'e tharo.
 Bana ba ba sa tšoho tswalura ba apara
 makhura, ke yona kobo ya bôna, ba a ba
 mmentha ba ba lotela ka kuaneng ya phukubye.
 Bona ha ba Hlôê ka letsoku. Mašoboro a
 banenyana ha ba Hlôê e šala e le ba ba
 sethla bare nobô, hore leina le la bošoboro le
 He le ba tswanele. Mosadi he a tla bonala
 hore ke yo mo pila, a apere dihôlwane le
 masoka, matabetša, le mathlabathlakhu a be
 a Hlôê ka monyana tsokwana. Are ke a
 sepele a jo ~~tsiri~~ ^{tsiri} mo makatong, le mase
 wa hahê a be le mangoti, a e hênele ka
 diphele. Matswele le ditšo tšê dirigwe tša mmele
 dino leswa byalo, he ese ho motho a ka di thlapa
 fela, a šala a se na di thšila.

Di tšwa ho:

end 5609

A. J. Mahloana,

P. O. Sandfontein,
 Mathala Cent. School,
 Via Pietersburg.